

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

V. Cùm consumaverit homo, tunc incipiet. Eccli. 18. v. 6.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

divitiarum jaactantia quid contulit vobis? Sap. 4. v. 8. Tota utilitas in eo vertitur, ut id cito cognoscas. quò quis citius cognoscit, eò sapientior est. & ideo, qui loquitur hoc loco, sapientissimus exitit, quia quod egit, agere celerius non potuit: *Maledixi pulchritudini ejus statim.* Exemplum sume non haesitandi in materiâ adeò incertâ.

aliàs periculum incurris, ne periculis falsâ felicitate malorum cognoscas esse falsam, ita ut non exprobrari tuam tibi ignorantiam cique: *Non zelus gloriam & ceteris: non enim scis, quâ via sit illius subversio.* Eccli. 9. v. 16.

V.

Cum consumaverit homo, tunc incipies. Eccli. 18 v. 6.

1. **C**onsidera primum sensum hujus Divinae sententiae, nempe in vitâ spirituali semper agendum ad modum incipientis. unde non dicit: *Cum consumaverit homo, tunc incipere se putabit, sed tunc incipiet.* quia verò semper incipere te oportet, hoc est, eo agere fervore, quò olim coepisti servire DEO. sed imprimis stabilienda sunt prima quasi fundamenta fabricae tuae spiritualis, axiomata fidei, horror peccati, amor poenitentiae, timor DEI, ita ut in dies in perfectione proficias, sed semper illi insistentes semita, quâ initio incedebas: *Ambulemus in novitate vitae.* Rom. 6. v. 4. ne putes, ut aliqui, te fieri posse impeccabilem. O quantum deciperes te ipsum! in quocumque statu quantumvis sublimi & excelso peccare potes, & graviter peccare. Ideo incipies etiam perfectus à peccato te tueri, & agere poenitentiam, quasi nihil hoc tenus egisses: *Perficiens sanctificationem in timore DEI.* 2. Cor. 7. v. 1. Timor DEI est principium san-

ctitatis: *Initium sapientiae timor domini.* & tamen vult Apostolus timor DEI sit complementum sanctificationis: *Perficiens sanctificationem in timore DEI.* & quare, nisi quia etiam in tute perfectus debet incipere? *consumaverit homo, tunc incipiet.* sic non agit, vae illi! *cum consumaverit se* reputando jam satis perfectum *tunc incipiet*, eos facere lapsus, nec in juventute fecisset.

2. Considera alterum sensum horum, nempe finito uno opere divini mox aliud inchoandum quin punctum aliquod temporis perdat. *Cum consumaverit homo tunc incipiet.* finita actione, ad contemplationem procede, finita contemplatione, redi ad actionem, semper cum ipso reputans nihil posse periclitari quàm esse otiosum. *Mala malitiam docuit otiositas.* Eccli. 31. v. 1. non cernis, quid agricola faciat semper versantur in opere vel versando, vel seminando, vel metendo

do, vel excutiendo, vel mille modis subigendo terram, & sic etiam sani peribunt. qui minimum laborant, maxime infirmantur. vis servare sanitatem spiritus? perpetuo labora, quia ortum est origo omnium malorum. *In operibus operibus tuis velox esto.* ab uno opere transeundo ad aliud, idque quam fieri potest. celeritè, & omnis infirmitas non appropinquabit tibi. Eccl. 31. v. 27. tu verò quantum fortè consumis temporis in vanitate, in confabulatione, in quiete inutili? unde mirum non est, si spiritus langueat. an credis non strictissimam DEO reddendam esse rationem tanti temporis, quod vite tue diebus dissipasti, & fortè dissipare pergis? In morte cognosces, cum DEUS tanquam ingrato id exprobrabit: *Vocavis adversum me tempus.* Thir. 1. v. 15. tunc ostendet tibi, quantum agere potuisses boni eo temporis spatio, quod dare tibi potius placuit, quam tunc aliis, & non egisti. Itaque noli id amplius stulte perdere: *Fili confervat tempus.* quia tempus est unum è donis, quorum pretium non cognoscitur, donec illa nobis adimantur. E quid igitur facere convenit, ne id perdas? ab uno opere quam citissime transeundam ad aliud: *Cum consumaverit homo, tunc incipiet.*

3. Considera tertium sensum horum verborum, nempe cum magnum feceris in vita spirituali progressum, tunc manifestu tibi fore te esse in principio. Nunc fortè tibi videtis jam esse consummatum in perfectione. sed unde hoc o-

ritur? quia es ex incipientium numero. cum fueris consummatus, tunc cognosces, te non esse, qualem in presentens te putas: quia semper clarior adverte, quantum adhuc desit, ut pertingas ad veram mortificationem, ad veram humilitatem, obedientiam, resignationem. & ideo tu quoque dices cum sancto Davide: *Nunc coepi.* Pl. 70. Scholares, qui Athenas veniebant studiorum causà, primò satis docti sibi videbantur: sed annorum progressu minùs doctos se aestimabant, denique cum absolutis studiis domum redirent, se nihil scire a sebant, quia tunc primùm intelligebant, quid sit esse verè doctum. & hoc erat signum maximum profectus. Quod in humanis scientiis, id longè magis accidit in Divinis: *Accedet homo ad cor altum, & exaltabitur DEUS.* Pl. 63. quanto magis elevatis ad eas cognoscendas, tantò cernis te ab illis longius abesse. Et ideo *cum consumaverit homo, tunc incipiet.* Cum quis consummatus fuerit in virtutibus, tunc tempus est, ut illis aquirendis dare operam incipiat, quia tunc eas nosse incipit. Ceterum si credas illas jam à te esse acquisitas, multum falleris: *Iustitia tua sicut montes DEI.* Pl. 35. non sicut mons: sicut montes. quia quò amplius scandis, tantò plus superest scandendum. an nunquam per montes iter facere solebas? cum finem attigisse credis, tunc primùm incipiunt, adeo ut temporis progressu advertas, quam procul abis ab illis culminibus, ad

Anna

Sequenti

VII

quæ paucis passibus te perventurum putabas. Unde sapientissimè, planèque Divinè Christus ait: *Cum feceritis omnia, quæ præcepta sunt vobis, di-*

cite: servi inutiles sumus. Luc. 10. quia adduci non potest, ut de dicat se esse servum inanis nisi omnia fecerit.

VI.

Memor esto, quoniam mors non tardat. Eccl. 14. v. 12.

Considera, quidquid mali committitur à Christianis, inde plerumque nasci, quòd sibi persuadeant, mortem non tam citò superventuram, ut dicitur. Mirum non est. Sunt servi pigri, quis autem nescit, dum isti suspicari possint, etsi planè non sciant, herum suum tardiùs rediturum in urbem, hoc abunde sufficere, ut sint omnino segnes in curandis domesticis negotiis? In hunc omnino modum faciunt Christiani: modò imaginari sibi possint, Dominum longiùs abesse, nisi alia pejora faciant, saltem otio se permittunt, comædiis, crapulis, diverticulis. Dixi: si non pejora faciunt; quia plerique ex hac noxiâ persuasione sumunt animos omnem sequendi licentiam. Audi, quid illa adultera dixerit, cum amatorem suum ad obscena solatia invitaret. *Non est vir in domo sua: abiit viâ longissimâ.* Prov. 7. v. 9. Dives epulo, torum se daturus deliciis, augendis opibus, cumulandis bonis, opprimendis pauperibus, in lectulo suo ita dicebat: *Anima mea habes bona posita in annos plurimos.* Et servus ille infamis, qui sumpto baculo cepit percutere omnes ancillas domesticas, ut penum sibi & cellam a-

periret, consumeretque quidam annonæ & vini condebatar commisit, cur id fecit? quia dixit in corde *moram facit Dominus venire.* Mat. v. 48. Neque istud solum, sed admodum hæc damnosa persuasio cit, ut Christiani omnem vitam suam sequantur, ita etiam facit, ut in diem emendatione differant, ut non desistant ab artibus scelestis, ut debita non præstent in plebis & Monasteriis, ut inimicitias interatas non deponant, ut Confessione & Eucharistiæ Sacramenta non sequantur, ut denique in perditionem prolabantur, prout accidit in illo nescio seculo Noëmi, quando tamquam mundi sine poenitentia interit, quod credebat tam subito non posse supervenire diluvium, prout Deo illi minabatur. *Non cognoverunt donec venit diluvium,* & tulit eos. Mat. 24. v. 39. Mirum ergo non deatur, quòd sapiens tam discretus ait: *Memor esto, quoniam mors non tardat.* nimium quantum refert habere vivacissimè impressam animo opinionem istam, mortem non tardat. Nihilominus non dicit: *scias,* sicut ait: *Memor esto.* injuriam tibi fac